

עינוי במניעתם, אסורים ביום הכפורים. ואלו הם :

א. אכילה ושתייה. [שני אלו נחשבים לדבר אחד כי שתייה בכלל אכילה כפי שיתבאר בעזה"י בדף ע"ו].

ב. רחיצה.

ג. סיכה.

ד. נעילת הסנדל.

ה. תשמיש המיטה.

עוד יתבאר בעזה"י בהמשך הפרק, שיש חילוק בין העינויים הללו, **המבטל את העינוי הראשון**, כלומר, שאוכל או שותה ביום הכפורים **כשיעור**, [אכילה ככותבת, ושתייה מלא לוגמיו], **מתחייב על כך כרת. אבל שאר עינויים, המבטלים אינו ענוש כרת.**

הסיבה שנקטה משנתנו איסור ולא כרת

נתבאר, שיש חילוק בחמשת העינויים האמורים ביום הכפורים, ארבעה מהם אסורים בלבד, ואחד יש בו עונש כרת למבטלו.

ואולם, במשנתנו נשנו כל העינויים יחד בלשון אחד, "יום הכפורים אסור באכילה ובשתייה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה", ולכאורה משמע שכולם שווים, יש בהם איסור בלבד, ולא עונש כרת.

ונאמרו שני טעמים מדוע נקטה משנתנו בכולם לשון אחד "יום הכפורים אסור".

א. משום חצי שיעור.

נתבאר, שאפילו עינוי של אכילה ושתייה שיש בו עונש כרת, אין זה אלא כשביטל את העינוי כשיעור האמור בו, שאכל ככותבת הגסה או שתה מלא לגמיו, אבל כשאכל או שתה פחות מכשיעור, אינו ענוש כרת.

אולם גם באופנים הללו שאינו ענוש כרת, אין היתר לעשות כן, והדבר אסור, משום שגם חצי שיעור, כלומר פחות מהשיעור, אסור הוא, אלא שאין בו עונש, [ובדף ע"ד

רב חסדא מתיישבים עם המבואר בגמרא בדף ע"ד שהעינוי האמור בתורה הוא אכילה ושתייה. ושיטת רבינו תם בדף ע"ז, שכל העינויים חוץ מאכילה ושתייה הם מדרבנן. ויל"ע בכל זה.